

Warszawa, 18 maja 2022 r.

**MINISTER
ROLNICTWA I ROZWOJU WSI**

Znak sprawy: DHR.oz.8203.4.2022

ZEZWOLENIE nr R/j-5/2022

Na podstawie art. 53 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1107/2009 z dnia 21 października 2009 r. *dotyczącego wprowadzania do obrotu środków ochrony roślin i uchylającego dyrektywy Rady 79/117/EWG i 91/414/EWG* (Dz. Urz. UE L 309 z 24.11.2009, str. 1, z późn.zm.) oraz art. 7 ust. 1 ustawy dnia 8 marca 2013 r. *o środkach ochrony roślin* (Dz. U. z 2020 r. poz. 2097 t. j.) po rozpatrzeniu wniosku z dnia 17 lutego 2022 r. Krajowego Związku Plantatorów Buraka Cukrowego, ul. Mikołaja Kopernika 34, 00-336 Warszawa, **zezwalam** na wprowadzanie do obrotu, z przeznaczeniem do stosowania w uprawie **buraka cukrowego** w celu **zwalczania mszyc** w okresie **od dnia 20 maja 2022 r. do dnia 23 sierpnia 2022 r.** środka ochrony roślin **Mospilan 20 SP** produkcji spółki Nippon Soda Ltd. – Japonia zawierającego substancję czynną acetamipryd produkcji spółki Nippon Soda Ltd. – Japonia.

1. Szczegółowe warunki i zakres stosowania środka ochrony roślin **Mospilan 20 SP**:

Burak cukrowy

Mszyce

Maksymalna/zalecana dawka dla jednorazowego zastosowania: 0,2 kg/ha.

Termin stosowania: środek stosować w momencie pojawienia się pierwszych szkodników, od fazy gdy widoczna jest pierwsza para jeszcze nie rozwiniętych liści do fazy gdy liście zakrywają 90% powierzchni gleby (BBCH 11-39).

Zalecana ilość wody: 100-500 l/ha.

Zalecane opryskiwanie: średniokropliste.

Maksymalna liczba zabiegów w sezonie wegetacyjnym: 1.

2. Miejsce i powierzchnia zastosowania środka ochrony roślin **Mospilan 20 SP**:

Środek może być stosowany na terenie całego kraju, z przeznaczeniem do stosowania w uprawie buraka cukrowego przeciwko mszycom. Całkowity areał uprawy buraka cukrowego, na którym przewidywane jest stosowanie środka ochrony roślin - do 80 000 ha.

3. Ilość środka ochrony roślin **Mospilan 20 SP**, która może zostać wprowadzona do obrotu i zastosowana – **do 16 000 kg**.
4. Etykieta środka ochrony roślin **Mospilan 20 SP** stanowi załącznik do niniejszego zezwolenia.
5. Po dniu 23 sierpnia 2022 r. środek ochrony roślin **Mospilan 20 SP** nie może być stosowany do zwalczania mszyc w uprawie buraka cukrowego.
6. Krajowy Związek Plantatorów Buraka Cukrowego obowiązany jest do przedstawienia, w terminie do dnia 31 października 2022 r., sprawozdania obejmującego, w szczególności:
  - ilość zastosowanego środka,
  - informację o powierzchni, na której został zastosowany środek,
  - informację w zakresie skuteczności środka ochrony roślin Mospilan 20 SP,
  - informację w zakresie zaobserwowanych ewentualnych negatywnych skutków dla zdrowia człowieka, zwierząt lub środowiska w związku z zastosowaniem środka ochrony roślin Mospilan 20 SP.

Uzasadnienie

Wnioskiem z dnia 17 lutego 2022 r. Krajowy Związek Plantatorów Buraka Cukrowego (KZPBC) w Warszawie wystąpił do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi o wydanie zezwolenia na wprowadzanie do obrotu, na okres do 120 dni, w sezonie 2022 r. środka ochrony roślin Mospilan 20 SP z przeznaczeniem do stosowania w uprawie buraka cukrowego w celu zwalczania mszyc.

W uzasadnieniu strona wskazała na narastający problem wzmożonej aktywności mszyc w czasie wschodów buraka cukrowego. Na terenie całego kraju mszyca stanowi dla plantatorów poważne wyzwanie. Szkody powstałe w wyniku żerowania mszyc są dwojakie: bezpośrednie i pośrednie. Bezpośrednie wynikają z nakłuwania liści przez te owady i wysysania soków roślinnych. Zasiedlone liście buraka są zdeformowane i skędzierzawione. Wysysanie soków powoduje słaby wzrost roślin i ich żółknięcie. Powierzchnie liści są błyszczące i lepkie od spadzi. Długotrwałe uszkodzenie roślin może skutkować obniżeniem plonów buraków o ponad 30%. Szkody pośrednie powstają poprzez transmisję wirusów powodujących choroby wirusowe. Przenoszone przez mszyce wirusy mogą być przyczyną mozaiki wirusowej, łagodnej żółtaczki buraka, czy nekrotycznej żółtaczki buraka (w 2021 r. po raz kolejny plantacje z tymi chorobami wirusowymi zostały odnotowane na terytorium kraju). W przypadku tych chorób wirusowych nie ma dostępnych żadnych sposobów ich zwalczania, jedynym rozwiązaniem jest redukcja mszyc, które są wektorem tych wirusów. W przypadku transmisji wirusów powodujących choroby wirusowe straty plonów zwykle przekraczają 50%.

Nasilenie występowania mszyc związane jest ze specyfikacją rozwoju osobniczego populacji oraz panujące warunki pogodowe. Bardzo duży wpływ ma temperatura – wylęg mszyc z zimujących jaj rozpoczyna się wczesną wiosną (przy temperaturze 7 – 8 °C), natomiast przelot osobników migrujących następuje gdy dzienna temperatura powietrza przekracza 15°C. Są to typowe warunki, które panują podczas wzrostu młodych roślin buraków cukrowych. Coraz powszechniejsze występowanie tego szkodnika związane jest z wycofywaniem substancji czynnych do stosowania w preparatach nalistnych. Obecnie w Polsce do zwalczania mszyc są dopuszczone tylko dwa preparaty zawierające w swoim składzie wyłącznie deltametrynę (możliwość stosowania 1 raz w sezonie). Deltametryna należy do substancji czynnych z grupy pyretroidów, które są mało skuteczne w temperaturach powyżej 20°C - skuteczność gwałtownie spada wraz ze wzrostem temperatury powyżej tej granicy. Taka sytuacja powoduje, że zdecydowana większość plantacji będzie narażona na poważne uszkodzenia spowodowane żerowaniem mszyc i znaczne straty w plonie. Jest to sytuacja krytyczna dla plantatorów buraka cukrowego. Wg KZPBC bez dodatkowych narzędzi w postaci skutecznych środków ochrony roślin rolnicy będą narażeni na znaczne straty w plonie i pogorszenie jakości technologicznej surowca.

Od początku wschodów buraków na wyznaczonych plantacjach, we wszystkich rejonach kontraktacji, służby surowcowe producentów cukru prowadzą monitoring szkodników. Zbierane dane są podstawą do poinformowania rolników (poprzez wiadomości tekstowe i publikację komunikatów w portalach plantatorskich) o konieczności zlustrowania własnych pól i wykonania zabiegu insektycydowego w przypadku gdy obserwacja wykaże przekroczenie progu szkodliwości (co najmniej 15% zasiedlonych roślin lub 15 mszyc nieuskrzydłych/roślinę), w przypadku zapobiegania chorobom wirusowym należy zwalczać już pierwsze uskrzydłone mszyce.

W 2021 roku mszyce pojawiały się na plantacjach w połowie maja, a ich występowanie obserwowane było na plantacjach przez cały sezon wegetacyjny.

W rejonie kontraktacji Krajowej Spółki Cukrowej S.A. największe nasilenie występowania mszyc odnotowano w czerwcu i lipcu, choć informacje o pierwszych lokalnych pojawach mszyc odnotowano już w połowie maja. Na koniec czerwca 2021 r. udział plantacji, na których stwierdzono występowanie mszyc sięgał 50%, a plantatorzy musieli w tym okresie wykonać zabiegi ochronne. Prowadzony przez służby surowcowe monitoring plantacji wykazał, że do jesieni mszyce pojawiały się stale na ok. 30% plantacji buraka cukrowego na obszarze kontraktacyjnym KSC S.A.

W rejonie kontraktacji Südzucker Polska S.A. w 2021 r. w 80 wskazanych do monitoringu lokalizacjach mszyce pojawiły się w 51 miejscach o różnym nasileniu. Pierwsze osobniki zauważono w połowie maja i ich aktywność była widoczna do końca czerwca. Największe nasilenie i uszkodzenia zaobserwowano nieco później niż w latach poprzednich, bo dopiero w 23 – 24 tygodniu, czyli w połowie czerwca. W 2021 r. największe nasilenie występowania mszyc przypadało 4 tygodnie później w porównaniu do roku 2020 i dotyczyło ok. 30% mniejszej powierzchni zasiewów.

Niemniej jednak w porównaniu do lat 2017 – 2019 powierzchnia zainfekowana była kilkukrotnie większa.

W 2021 r. zwalczanie mszyc było możliwe przy wykorzystaniu trzech substancji czynnych: deltametryna (rejestracja stała), acetamipryd i sulfoksafior (zezwoleńia czasowe). Według danych Pfeifer & Langen Polska S.A. na 55% powierzchni zasiewów rolnicy stosowali co najmniej dwa nalistne zabiegi ochronne w celu zwalczania mszyc. W porównaniu do 2020 r., w którym zwalczanie mszyc było możliwe przy użyciu deltametryny, tiachlopyrydu i dimetoatu powierzchnia, na której konieczne było wykonanie dwóch i więcej zabiegów zmniejszyła się znacząco (z 75% do 55%).

W sezonie wegetacyjnym 2021 zaobserwowano niepokojące zjawisko na plantacji na południe od Gostynia. Na polu zaobserwowano placowe żółknięcie liści, którego przyczyną był wirus zwany wirusem żółtaczkii rzepy występujący na rzepaku (*Turnip Yellow Virus*). Dodatkowo pobrano próby korzeni buraków porażonych przez wirus żółtaczkii rzepy oraz roślin zdrowych na zawartość cukru. Otrzymane wyniki polaryzacji wyraźnie wskazały niższą polaryzację w burakach, w których stwierdzono obecność wirusa rzepy. Na liściach buraka cukrowego stwierdzono obecność mszycy brzoskwińiowo - ziemniaczanej, wektora tego wirusa.

Dane te jednoznacznie potwierdzają szybkie i stałe narastanie problemu mszycy w uprawie buraka cukrowego. Szacuje się, że przy wczesnej infekcji na skutek rozwoju żółtaczek może dojść do około 30% redukcji wysokości plonu korzeni oraz spadku zawartości cukru o kilka procent.

Według opinii KZPBC stosowanie niechemicznych metod ograniczania występowania mszyc, które obejmują zbilansowane nawożenie mineralne, przestrzenną izolację plantacji od krzewów będących żywicielami pierwotnymi czy staranne zwalczanie chwastów, nie jest wystarczająco skuteczne, pomimo tego, iż jest standardem w gospodarstwach gdzie uprawia się buraki cukrowe.

Instytut Ochrony Roślin – PIB w Poznaniu w opinii z dnia 12 kwietnia 2022 r. potwierdził rozprzestrzenianie się w Polsce i w innych krajach UE mszyc, co powoduje znaczne szkody na plantacjach buraka cukrowego, a także wskazał na konieczność stosowania środków ochrony roślin z różnych grup chemicznych.

Biorąc powyższe pod uwagę, po dokonaniu analizy występowania mszyc w uprawie buraka cukrowego oraz możliwości ochrony tej uprawy z zastosowaniem dostępnych metod, w tym chemicznych, niechemicznych oraz agrotechnicznych, stwierdzono wystąpienie sytuacji nadzwyczajnej w ochronie roślin, o której mowa w art. 53 rozporządzenia nr 1107/2009 w związku z zagrożeniem ze strony tego szkodnika i konieczność zastosowania w 2022 r. wnioskowanego środka ochrony roślin

Wnioskowany środek ochrony roślin Mospilan 20 SP jest aktualnie dopuszczony do obrotu zezwoleniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi nr R-37/2008 z dnia 29 kwietnia 2008 r. – etykieta środka w załączeniu. W swoim składzie zawiera substancję czynną acetamipryd, zatwierdzoną do stosowania w środkach ochrony roślin zgodnie z rozporządzeniem wykonawczym Komisji (UE) 2018/113 z dnia 24 stycznia 2018 r. w sprawie odnowienia zatwierdzenia substancji czynnej

acetamipryd, zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1107/2009 dotyczącym wprowadzania do obrotu środków ochrony roślin, oraz w sprawie zmiany załącznika do rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) nr 540/2011 (Dz. Urz. UE L 20 z 25.1.2018, str. 7).

Środek ma być zastosowany jednorazowo w maksymalnej dawce 0,2 kg/ha, w okresie od 20 maja 2022 r. do 23 sierpnia 2022 r. na powierzchni do 80 000 ha.

W etykiecie środka w sposób bardzo szczegółowy określono warunki zastosowania środka ochrony roślin Mospilan 20 SP.

Po dniu 23 sierpnia 2022 r. środek ochrony roślin Mospilan 20 SP nie może być stosowany do ochrony buraka cukrowego przed mszycami.

Zgodnie z art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 2003 r. o *środkach ochrony roślin* Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi pismami z dnia 7 kwietnia 2022 r. znak DHR.oz.8203.4.2022 wystąpił do Ministra Zdrowia oraz Ministra Klimatu i Środowiska o przedstawienie opinii dotyczących wniosku Krajowego Związku Plantatorów Buraka Cukrowego z siedzibą w Warszawie.

W piśmie z dnia 21 kwietnia 2022 r. ZPŚ.612.93.2022.MB Minister Zdrowia stwierdził, że przeprowadzona ocena ryzyka dla konsumenta wynikającego z zastosowania środka ochrony roślin Mospilan 20 SP z przeznaczeniem do stosowania w ochronie buraka cukrowego w celu zwalczania mszyc wskazuje na brak zagrożenia dla zdrowia konsumenta. Ponadto stwierdził, że zalecany zakres i sposób stosowania środków w buraku cukrowym nie stwarza zagrożenia dla pracowników, mieszkańców i osób postronnych. W przypadku operatora organ zalecił stosowanie rękawic ochronnych, ubrania roboczego (kombinezonu) oraz ochrony dróg oddechowych, co zostało wprowadzone w treści etykiety. Zgodnie z ww. opinią Ministra Zdrowia w etykiecie środka w zakresie jego klasyfikacji uwzględniono opinię RAC odnośnie klasyfikacji substancji czynnej acetamipryd.

Pismem z dnia 9 maja 2022 r. znak DOP-GMO.055.4.2022.MG Minister Klimatu i Środowiska zaopiniował wniosek pozytywnie. Zgodnie z ww. opinią w etykiecie wprowadzono zapisy odnośnie szerokości stref oraz ochrony pszczół. Natomiast uwagi dotyczące zmian obowiązujących i powszechnie stosowanych w treści etykiet środków ochrony roślin zwrotów i określeń nie zostały przyjęte. Odnosząc się do kwestii opryskiwaczy polowych z osłonami zapobiegającymi znoszeniu cieczy użytkowej należy zauważyć, że tego typu rozwiązania stosowane są głównie w uprawach ogrodniczych. W uprawie buraka cukrowego wykorzystuje się samobieżne lub ciągnikowe opryskiwacze polowe, które są wskazane w treści etykiety. W związku z powyższym, organ nie wprowadził proponowanych w piśmie z dnia 9 maja 2022 r. przez Ministra Klimatu i Środowiska zapisów.

Niniejsze zezwolenie podlega zgłoszeniu do Komisji Europejskiej oraz państw członkowskich Unii Europejskiej zgodnie z art. 53 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1107/2009 z dnia 21 października 2009 r. *dotyczącego wprowadzania do obrotu środków ochrony roślin i uchylającego dyrektywy Rady 79/117/EWG i 91/414/EWG.*

Mając powyższe na uwadze postanowiono jak w sentencji.

Od decyzji nie służy odwołanie. Strona niezadowolona z decyzji może jednak zwrócić się do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy w terminie

14 dni od dnia doręczenia decyzji, zgodnie z art. 127§3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. *Kodeks postępowania administracyjnego* (Dz. U. z 2021 r. poz. 735 t. j.) (dalej: k.p.a.).

Jeżeli Strona nie chce skorzystać z prawa do zwrócenia się z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy, może wnieść do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie skargę na decyzję, w terminie 30 dni od dnia doręczenia decyzji Stronie. Wpis od skargi ma charakter stały i wynosi 200 zł.

Stronie przysługuje możliwość ubiegania się o zwolnienie od kosztów sądowych, zgodnie z art. 239§1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. *Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi* (Dz. U. z 2022 r. poz. 329 t. j.) albo przyznanie prawa pomocy zgodnie z art. 243§1 tej ustawy.

Strona może również, stosownie do treści art. 127a k.p.a. zrzec się prawa do złożenia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy. W przypadku zrzeczenia się wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, z dniem doręczenia MRiRW oświadczenia o zrzeczeniu, decyzja staje się ostateczna i prawomocna. Prawomocność oznacza brak możliwości zaskarżenia decyzji do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego.

Strona przedłożyła opłatę, zgodnie z art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 2013 r. *o środkach ochrony roślin*, za czynności związane z wydaniem przedmiotowej decyzji. W związku z powyższym, wydanie stosownej decyzji nie podlega obowiązkowi uiszczenia opłaty skarbowej, zgodnie z art. 3 ustawy z dnia 16 listopada 2006 r. *o opłacie skarbowej* (Dz. U. z 2021 r. poz. 1923 z późn. zm.).

z up. Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Nina Dobrzyńska
dyrektor
Departamentu Hodowli i Ochrony Roślin
/podpisano elektronicznie/

Otrzymuje poprzez ePUAP:

Krajowy Związek Plantatorów Buraka Cukrowego
ul. Mikołaja Kopernika 34
00-336 Warszawa